

WOCO: ZESDE ZONDAG VAN HET JAAR

THEMA: VERVULLING!?

WELKOM

De vogels zijn overactief. Zij ruiken het voorjaar al is het nog winter. Zij weten dat zij hun nesten moeten bouwen en zonder uitstel gaan zij aan de slag. Voorbij de perikelen van het klimaat luisteren zij naar de Stem van het Leven. Zo zijn zij onze leermeesters. Beste mensen van harte welkom in deze woord -en communieviering. Vandaag de zesde zondag van het jaar. Thema is 'vervulling'. Er zijn geen intenties vandaag. Bidden we voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië. Mag ik Martijn vragen de kaarsen aansteken als teken van de nabijheid van de Verborgene Aanwezige.

INLEIDING

Vandaag staat een groot stuk uit de Bergrede op het menu. Jezus vertelt dat hij niet gekomen is om de Thora en de profeten af te schaffen. Maar om ze tot vervulling te brengen. Als uw gerechtigheid niet groter is dan die Farizeeën en de schriftgeleerden, dan zul je niet binnengaan in het Rijk van God. Jezus waarschuwt: Als jij je alleen maar aan de letter van de wet houdt, dan zul je geen vervulling vinden. Hoe vind je die wel? Dat is voor iedereen verschillend. In de overweging doe ik een poging u te vertellen hoe ik die heb gevonden.

EERSTE LEZING: uit het boek Wijsheid van Jezus Sirach 15,15-20

Als je wilt, kun je de geboden naleven, hem trouw zijn omdat je daarvoor kiest. Hij heeft je vuur en water voorgezet: strek je hand uit naar wat je verkiest. Vóór de mens liggen het leven en de dood, hij krijgt waar hij voor kiest. Groot is de wijsheid van de Heer, zijn macht is overweldigend, alles ziet Hij. Zij ogen zijn gericht op wie ontzag voor hem heeft, elke daad van de mens is hem bekend. Hij heeft niemand opgedragen goddeloos te zijn, niemand toestemming gegeven te zondigen.

TWEEDE LEZING: Mt.5,17-37

Jezus sprak tot zijn leerlingen: "Denkt niet dat Ik gekomen ben om Wet en Profeten op te heffen; Ik ben niet gekomen om op te heffen, maar om de vervulling te brengen. Want voorwaar, ik zeg u: Eerder nog zullen hemel en aarde vergaan, dan dat één jota of haaltje vergaat uit de Wet, voordat alles geschied is. Al wie dus een van die kleinste geboden opheft en zó de mensen onderricht, zal tot de kleinste worden uitgeroepen in het Koninkrijk der hemelen. Maar wie ze zal doen en onderrichten zal tot groot worden uitgeroepen in het Koninkrijk der hemelen. Ik zeg u: Als uw gerechtigheid die van de Schriftgeleerden en Farizeeën niet ver overtreft, zult gij zeker niet binnengaan in het Rijk der hemelen. Gij hebt gehoord, dat tot onze voorouders is gezegd: *Gij zult niet moorden*. Al wie moordt, zal strafbaar zijn voor het gerecht. Maar ik zeg u: Al wie vertoornd is op zijn broeder, zal strafbaar zijn voor het gerecht. En wie tot zijn broeder zegt: 'Raka-leeghoofd', zal strafbaar zijn voor het Sanhedrin. En al wie zegt: *Gek*, zal strafbaar zijn met het vuur van de hel. Als gij uw gave komt brengen naar het altaar en daar schiet u te binnen dat uw broeder iets tegen u heeft, laat dan uw gave voor het altaar staan. Ga u eerst met uw broeder verzoenen en kom dan terug om uw gave aan te bieden. Haast u het eens te worden met uw tegenpartij, zolang ge nog met hem onderweg zijt; anders zou uw tegenpartij u wel eens aan de rechter kunnen uitleveren, en de rechter u aan de gerechtsdienaar, en zoudt gij in de gevangenis worden geworpen. Voorwaar ik zeg u: Ge zult daar niet uitkomen voordat ge het laatste kwartje hebt betaald. Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: *Gij zult geen overspel begaan*. Maar ik zeg u: Ieder die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel gepleegd. Indien uw rechteroog

u aanstoot geeft, ruk het uit en werp het van u; want het is beter voor u, dat één van uw lichaamsdelen verloren gaat dan dat heel uw lichaam in de hel wordt geworpen. En als uw rechterhand u aanstoot geeft, hak hem af en werp het van u weg; want het is beter voor u, dat één van uw lichaamsdelen verloren gaat dan dat heel uw lichaam in de hel terecht komt. Ook is er gezegd: Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een scheidingsbrief geven. Maar ik zeg u: wie zijn vrouw verstoot, behalve in geval van hoererij, brengt haar ertoe echtbreekster te worden; en wie een verstoten vrouw huwt begaat echtbreuk. Eveneens hebt gij gehoord, dat tot onze voorouders gezegd is: Gij zult geen valse eed doen, maar gij zult voor de Heer uw eden houden. Maar ik zeg U in het geheel niet te zweren; noch bij de hemel, want dat is de troon van God; noch bij de aarde, want dat is zijn voetbank; noch bij Jeruzalem, want dat is de stad van grote Koning. Ook bij uw hoofd moet gij niet zweren, want gij kunt niet één haar wit of zwart maken. Maar uw ja moet ja zijn en uw neen, neen; en wat daar nog bij komt, is uit den boze."

OVERWEGING

Jezus kwam niet om de Thora af te schaffen, maar om deze tot vervulling te brengen. Mt. vertelt dit om twee redenen: Hij wil de joodse christenen geruststellen: Als jullie joden Jezus willen navolgen, dan hoeven jullie jullie traditie niet opzij te zetten. En de heidenchristenen wil hij iets op het hart drukken: Je kunt Jezus niet los zien van zijn joodse achtergrond. Onthoud dit goed. Jezus wil dus de Thora tot vervulling brengen. In zijn volheid laten zien. Wat betekent dat? Wat betekent de Wet in de joodse wereld? Hoe beleeft een joods mens de geboden? Een rabbi vertelt: Geboden zijn voor ons joden niet zomaar geboden. Je misbruikt ze als jij je alleen maar houdt aan de regels of voorschriften. Als jij blijft steken in de letter van de wet. Wie ze mechanisch gebruikt, heft ze eigenlijk op. Je verkracht ze als je een gebod naleeft uit angst voor straf. Of als je hoopt God zo gunstig te stemmen. Of beter: als je het doet, omdat het moet, zal het jouw hart niet vullen met vreugde, inspiratie en liefde voor het Leven. Voor ons joden zijn de geboden een middel om onze Schepper te zoeken en te vinden. Om de Onnoembare een plek te geven in ons leven, tot in de keuken toe. Om God te danken voor de wonderen van elke dag. Om niet vergeefs en zonder zin te leven, maar om menswaardig te leven. Om de

komst van zijn Rijk van vrede en gerechtigheid dichter bij te brengen. Al is het maar een millimeter. Een parochiaan uit mijn dorp ging vroeger het eerste weekend van de maand vier keer naar de mis. Twee keer in Tubbergen en twee keer in onze kerk. Hij moest hard fietsen om het te halen. Was hij zo vroom? Had hij een late roeping, wat de pastoor even vermoedde? "Nee", zei hij, "dan heb ik voor een hele maand mijn plicht gedaan. Dan heb ik drie zondagen vrij." Hij hield zich precies aan de regels. Als kleine jongen deed ik dat ook: Vanaf mijn zevende iedere zondag samen om 8 uur naar de vroegmis. Elke dag werd er samen gebeden: Ochtendgebed, voor en na het eten, soms een litanie of de rozenkrans. En biechten vóór de grote feestdagen. Ik had altijd drie zonden: ongehoorzaamheid, plagen van mijn zusjes en een koekje gepikt. Het laatste zei ik ook als ik het niet gedaan had. Maar twee zonden, dat zou pastoor Tutert misschien niet geloven. Bidden, biechten en kerkbezoek. Ik wist niet waarom ik het deed. Dat vroeg ik me ook nooit af. Het hoorde er gewoon bij. Voetballen gaf mij echt plezier en vreugde. Dat gevoel had ik nooit in de kerk of tijdens het samen bidden thuis. In mijn hart heb ik daar zelden iets van vreugde of inspiratie gevoeld of iets van vervulling. De rabbi heeft gelijk. Maar ik had het niet willen missen!! Ik heb hier veel van geleerd. En achteraf gezien 100 x liever dit, dan zondags samen shoppen bij Ikea. Hoe zit het nu? Heb ik een weg naar vervulling gevonden? Vind ik inspiratie en vervulling in Jezus, in de christelijke traditie? Na een lange zoektocht van jaren binnen en buiten onze traditie, ga is steeds dieper beseffen: Ik heb mezelf niet bedacht of gemaakt. Dat ik kan ruiken, lachen, denken, meevoelen heb ik niet aan mezelf te danken. Dat ik er ben, jullie er zijn en alles wat leeft, ga ik steeds meer ervaren als een gratis geschenk, een wonder. Als het diep tot me doordringt(horen, hart kloppen) als iets ongelooflijks. Ik voel steeds meer het verlangen om me met de Bron van Alle Leven te verbinden. Om ermee te praten. Soms ervoor te buigen. Hem of Haar vragen te stellen: Ben Jij tevreden over mij? Waarom die aardbeving in Syrië? Ik heb behoefte aan momenten van inkeer, stilte om zijn Stem te horen in mijn hart. Uit dankbaarheid wil ik graag iets teruggeven. Haar een handje helpen. Iets te doen voor Haar schepping, Voor Haar mensen dichtbij en veraf. Haar helpen met Haar Droom van Gerechtigheid. Natuurlijk beleef ik dit niet de hele dag! Misschien nog geen 10 % per dag. Daarom bid en kerk ik om dit besef dieper in mij binnen te laten komen. En niet meer omdat het moet, maar omdat ik het nodig heb. Het mij vervult, inspireert. Het is natuurlijk niet alleen maar verwonderd en dankbaar zijn. In het evangelie horen we vandaag over moorden, haten, begerig naar een vrouw

kijken, iemand verstoppen. Joep de Jong gaf ons tijdens zijn lezing een vraag mee: 'Wat doe jij met jouw donkere kanten? Probeer jij er langs te kijken of verbind jij je ermee? Zet je het opzij of wil je het in de ogen kijken?(wezen vd biecht?) Jezus laat in de Bergrede zien, niet hoe we moeten leven. Maar welke mogelijkheden wij als mensen hebben. Waartoe wij in staat zijn. Wij kunnen de haat, hebzucht en begerigheid in ons overwinnen. Al is dit een levenslange weg van oefening. Iedere dag biedt genoeg leerstof. Amen.